

Memo: Beschikking & Toewijzing

Datum: 12 mei 2021

Aanleiding & Samenvatting

De vraag wordt soms gesteld welke jeugdigen eventueel overdragen moeten worden. Daarbij lijkt soms verwarring te zijn tussen beschikkingen en toewijzingen. In onderstaand memo wordt e.e.a. duidelijk uitgelegd.

Bij dezen wel reeds de conclusie:

- Is er **geen** einddatum van **het recht van een jeugdige** bekend, en
- deze einddatum staat in **een beschikking** of **een rechterlijke machtiging**, **NIET** in een **toewijzing (cq 315-bericht)**, dan
- moet er van uitgegaan worden dat **het recht een open einde heeft en doorloopt na 31-12-2021**, en
- **uitgezocht moet worden** waar de jeugdige laatstelijk conform BRP direct voorafgaand aan aaneengesloten verblijf woonde.
- Blijkt uit het uitzoeken dat er per 1 januari 2022 een andere gemeente verantwoordelijk is dan **moet de jeugdige overgedragen worden**.

Met andere woorden het gaat om het recht van de jeugdige, niet om de toewijzing van de gemeenten aan de zorgaanbieder.

Inleiding

Per 1 januari 2022 zal de Wet wijziging woonplaatsbeginsel in werking treden. Met het inwerkingtreden van deze wet zullen ca. 12.000 jeugdigen in verblijf administratief verhuizen.

Gemeenten zoeken tussen 1 april en 1 juli 2021 ten aanzien de jeugdigen die zowel op 31 december 2021 als op 1 januari 2022 'in verblijf' zijn uit waar de jeugdige laatstelijk conform BRP verbleef direct voorafgaand aan aaneengesloten verblijf. Er komen nu, m.n. in de webinars en de groep woonplaatsbeginsel, vragen van gemeenten en signalen van aanbieders die melden dat er van uit wordt gegaan dat als de toewijzing afloopt op 31 12 2021 deze jeugdigen niet 'meegenomen' worden en / of tussen wal en schip zullen vallen. Tevens melden de brancheorganisaties jeugdzorg dat het lijkt of er steeds meer toewijzingen tot 31-12-2021 worden afgegeven.

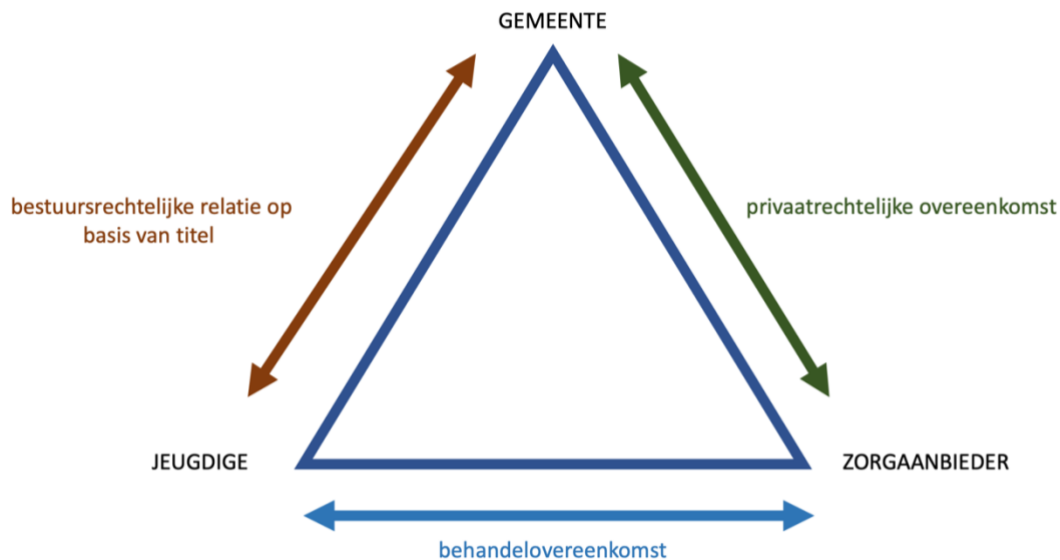
Dus een voorbeeld: Jeugdige X verblijft in jeugdinstelling Y en jeugdinstelling Y heeft van gemeente Z een toewijzing tot 31-12-2021. De vraag is dan of jeugdige X 'uitgezocht' moet worden.

Het antwoord: Dat ligt er aan tot wanneer jeugdige X recht heeft op zorg met verblijf (in dus jeugdinstelling Y) en, om al vast een schot voor de boeg op de rest van dit memo te nemen, dat recht volgt niet uit de toewijzing, maar uit een andere 'titel'.

In dit memo wordt het verschil tussen een beschikking en een toewijzing uitgelegd en met name ook geduid wat dat betekent voor de 'overgang' van jeugdigen. Met andere woorden voor welke jeugdigen zijn gemeenten verantwoordelijk om uit te zoeken en over te dragen?

De driehoek

Feitelijk ontstaat het er met het starten met jeugdhulp in het kader van de Jeugdwet een driehoek aan onderlinge relaties. Zie in onderstaand figuur:



Relatie jeugdige – gemeente

Er is een relatie tussen de gemeenten en jeugdige. Ongeacht wie de verwijzing naar jeugdhulp 'in verblijf' heeft gegeven. Feitelijk leiden de volgende 'wegen' naar jeugdhulp met verblijf:

1. De ingang via de gemeente (een jeugdteam, een wijkteam of iets dergelijks) in de regel (lees: bij de meeste gemeenten) wordt dan een beschikking afgegeven.
2. De ingang via medisch verwijzers (een jeugdarts of iets dergelijks) in de regel (lees: bij de meeste gemeenten) wordt dan (op dit moment) geen beschikking afgegeven.
3. De ingang via het justitieel kader (via de rechter), in de regel (lees: bij de meeste gemeenten) wordt dan (op dit moment) geen beschikking afgegeven.

Hoe weet de jeugdige waar hij recht op heeft cq waar staat waar de jeugdige recht op heeft?

Volgens de kaders van de Algemene Wet Bestuursrecht dient iedere jeugdige een beschikking te ontvangen voor individuele voorzieningen (artikel 2.3 Jw). In deze beschikking staat waar de jeugdige recht op heeft en voor welke periode. In juridische termen: er is dan een titel. VNG adviseert altijd een beschikking af te geven. Ook wanneer de jeugdige in verblijf komt via bovenstaande ingangen 2 en 3, dus via medisch verwijzers of het justitieel kader. Wettelijk gezien heeft iedere burger, en dus ook jeugdige recht op een beschikking bij

elk besluit over niet vrij-toegankelijke zorg. Bij de toekenning van een individuele jeugdhulpvoorziening voorziet de VNG modelverordening Jeugdhulp in 2 varianten voor de uitvoering hiervan:

- Standaard een beschikking afgeven, of
- Alleen als de client erom vraagt en / of als het noodzakelijk is voor het juridisch proces.

De praktijk leert dat met name bij ingangen 2 en 3 gemeenten over het algemeen geen beschikkingen afgeven. Wanneer jeugdhulpaanbieder en client het eens zijn over het hulpaanbod op de hulpvraag en client dus niet van plan is bezwaar te maken was dat uit het oogpunt van rechtsbescherming voor de client ook niet noodzakelijk.

Er is dus geregeld geen titel, geen beschikking. Wat betekent dit? Hier is sprake van een juridisch vacuüm. Praktisch kan van het volgende uitgegaan worden:

Schema einddatum recht jeugdige

Nr	Route	Titel	Inhoud ¹	Einddatum
1	Via gemeente	Beschikking	Hetgeen in de beschikking staat	Einddatum staat in beschikking
2	Via medisch verwijzer	Ontbreekt	Hetgeen in de verwijzing staat	Open einde (geen einddatum)
3	Via justitieel kader	Rechterlijke machtiging	Hetgeen in de machtiging staat	Wanneer de RM een einddatum kent deze indien de RM geen einddatum kent dan open einde

Relatie zorgaanbieder - gemeente

De relatie tussen de zorgaanbieder en gemeente wordt privaatrechtelijk geregeld middels overeenkomsten, of in eenvoudiger Nederlands, contracten. Vaak gaat het om aanbestedingen en mantelcontracten e.d.

Dit betekent dat zorgaanbieder en gemeenten algemene afspraken maken over vergoedingen en voorwaarden, wanneer een jeugdige zich dan 'meldt' bij een zorgaanbieder stuurt de zorgaanbieder specifiek voor die jeugdige een zogenaamd 'verzoek om toewijzing' (in het berichtenverkeer het 315-bericht).

Feitelijk is het verzoek om toewijzing en de reactie daarop een administratieve afhandeling binnen een reeds bestaande contractuele relatie. De eventuele einddatum van een verzoek om toewijzing heeft dus niets te maken met het recht van de jeugdige.

¹ Waar heeft de jeugdige recht op.

Wel kan het zo zijn dat gemeenten er voor opteren, op dit moment, om verzoeken tot toewijzing bewust tot einde jaar te laten lopen, omdat er wellicht op 1 januari 2022 een andere gemeente verantwoordelijk wordt en de contracten en toewijzing wellicht via de nieuwe gemeente zullen lopen. Dit ontslaat gemeenten echter niet van de plicht om van de jeugdigen waar zij nu verantwoordelijk voor zijn en wier of van wie de rechten doorlopen op 1 januari 2022 uit te zoeken wat de woonplaats conform BRP was direct voorafgaand aan het aaneengesloten verblijf.

Concluderend

De jeugdige houdt het recht wat hij / zij nu heeft. Dit recht staat in de beschikking, verwijzing (niet toewijzing) of RM, zowel qua inhoud als einddatum. Wanneer er geen einddatum bekend is betekent dit een open einde. Een open einde betekent dat het recht ook in 2022 doorloopt. En dit betekent dat gemeenten die nu (2021) verantwoordelijk zijn voor jeugdigen voor jeugdigen wier of van wie het recht doorloopt in 2021 moeten uitzoeken wat hun woonplaats conform BRP was direct voorafgaand aan het aaneengesloten verblijf, en daarmee welke gemeente vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk is. De nu verantwoordelijke gemeenten moeten, indien een jeugdige administratief verhuist, conform de handreikingen van het project wet wijziging woonplaatsbeginsel, zorgen voor een goede overdracht.

Wellicht ten overvloede: In een toewijzing wordt het recht van de jeugdige niet geregeld cq gelimiteerd.